

PORIN KRISTILLISEN PÄIVÄKOTI ANKKURIN ESIOPETUSSUUNNITELMA

Luku 1

Opetussuunnitelman perusteet ja paikallinen opetussuunnitelma

Hyväksytty johtokunnan kokouksessa 8.9.2025

Sisältö

1.	Opetussuunnitelman perusteet ja paikallinen opetussuunnitelma ..	3
1.1.	Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet	3
1.2.	Paikallinen opetussuunnitelma ja sen kehittäminen.....	3
1.3.	Paikallisen opetussuunnitelman laatiminen ja keskeiset ratkaisut.....	5

1. Opetussuunnitelman perusteet ja paikallinen opetussuunnitelma

1.1. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet on perusopetuslain mukainen Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys,¹ jonka mukaan paikallinen esiopetuksen opetussuunnitelma laaditaan ja esiopetus toteutetaan. Opetussuunnitelman perusteiden laatimista ohjaavat erityisesti perusopetuslaki ja -asetus sekä esiopetuksen tavoitteita määrittävä valtioneuvoston asetus².

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden tehtävänä on edistää laadukkaan ja yhtenäisen esiopetuksen yhdenvertaista toteutumista koko maassa. Uudistuksen valmistelun lähtökohtana ovat lasten kasvuympäristön ja esiopetuksen toimintaympäristön muutosten tuomat haasteet tällä hetkellä ja tulevaisuudessa. Perusteita on valmisteltu laajassa yhteistyössä hyödyntäen uusimpien tutkimus- ja kehittämistyön tuloksia.

Opetussuunnitelman perusteet on määräys esiopetuksen tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä, huoltajien ja esiopetuksen henkilöstön yhteistyöstä sekä opiskeluhuollonkeskeisistä periaatteista ja opetustoimeen kuuluvan opiskeluhuollon tavoitteista.³ Esiopetus on opetuksen ja kasvatuksen kokonaisuus, jossa eri osa-alueiden tavoitteet liittyvät yhteen ja muodostavat toimintakulttuurin perustan. Tämän vuoksi esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet sisältää esiopetuksen tavoitteita koskevien määräysten lisäksi niiden ymmärtämistä avaavaa tekstiä.

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet sisältävät viittauksia lainsäädäntöön. Viittausten tarkoituksena on selventää perustetekstin yhteyttä lainsäädännölliseen perustaan. Esiopetusta ohjaavista säädöksistä poiketen tässä perusteasiakirjassa käytetään oppilaasta esiopetukseen paremmin soveltuvana sanaa lapsi ja oppimisen ja koulunkäynnin tuesta nimitystä oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki. Perusopetuslain mukaisesta käsitteestä oppilashuolto käytetään perusteissa opiskelija- ja oppilashuoltolain mukaista ilmaisua opiskeluhoito.

1.2. Paikallinen opetussuunnitelma ja sen kehittäminen

Opetuksen järjestäjällä on vastuu paikallisen esiopetuksen opetussuunnitelman laadinnasta ja kehittämisestä⁴. Paikallisessa opetussuunnitelmassa päätetään esiopetuksen kasvatus- ja opetustyön, opiskeluhuollon, huoltajien ja esiopetuksen yhteistyön sekä esiopetuksen muun toiminnan järjestämisestä ja toteuttamisesta esiopetuksen kansallisten perusteiden pohjalta. Opetussuunnitelma laaditaan siten, että se määrittelee, ohjaa ja tukee esiopetuksen järjestämistä kaikissa esiopetuksen yksiköissä tai toimipaikoissa. Opetuksen järjestäjä ottaa huomioon paikalliset erityispiirteet, lasten tarpeet sekä esiopetusta koskevan arviointitiedon ja kehittämistyön tulokset opetussuunnitelmaa laatiessaan.

¹Perusopetuslaki (628/1998) 14 §

²Valtioneuvoston asetus (422/2012)

³Perusopetuslaki 14 §

⁴Perusopetuslaki 15 §

Opetussuunnitelman laadinnassa otetaan huomioon myös muut paikalliset suunnitelmat, kuten:

- mahdollinen varhaiskasvatussuunnitelma
- perusopetukseen valmistavan opetuksen suunnitelma
- perusopetuksen opetussuunnitelma
- mahdollinen perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelma
- lastensuojelulain⁵ mukainen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- yhdenvertaisuuslain⁶ mukainen yhdenvertaisuussuunnitelma
- mahdollinen kestävän kehityksen tai kulttuurikasvatuksen suunnitelma sekä muut opetuksen järjestäjän tekemät koulutusta, lapsia ja perheitä koskevat suunnitelmat ja päätökset
- tasa-arvolain⁷ mukainen tasa-arvosuunnitelma.

Opetuksen järjestäjä hyväksyy⁸ opetussuunnitelman erikseen suomenkielistä, ruotsinkielistä, saamenkielistä sekä tarvittaessa muulla kielellä annettavaa esiopetusta varten. Paikallinen esiopetuksen opetussuunnitelma voidaan laatia kaikille opetuksen järjestäjän esiopetuksen yksiköille tai toimipaikoille yhteisenä tai siten, että suunnitelma sisältää opetuksen järjestäjän yhteisiä sekä yksikkö- tai toimipaikkakohtaisia osia sen mukaan kuin opetuksen järjestäjä päättää. Opetuksen järjestäjät voivat myös sopia järjestäjärajat ylittävästä yhteistyöstä opetussuunnitelmaa laadittaessa, sitä arvioitaessa ja kehitettäessä. Lisäksi opetuksen järjestäjän tulee laatia⁹ lukuvuosittain esiopetuksen opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma (myöhemmin lukuvuosisuunnitelma) ja tiedottaa huoltajille ennalta siinä päätetyistä keskeisistä asioista. Lukuvuosisuunnitelmassa tarkennetaan, miten paikallista opetussuunnitelmaa kussakin esiopetuksen yksikössä tai toimipaikassa kyseisen lukuvuoden aikana toteutetaan.

Opetuksen järjestäjä huolehtii siitä, että esiopetuksen henkilöstö sekä huoltajat voivat osallistua opetussuunnitelman laatimiseen ja kehittämiseen. Myös lasten näkemyksiä kuullaan ja hyödynnetään kehittämisessä¹⁰. Huoltajien ja lasten kannalta mielekkäisiin sekä saavutettaviin ja esteettömiin osallistumis- ja vaikuttamistapoihin kiinnitetään erityistä huomiota. Perusopetuslaki velvoittaa laatimaan esiopetuksen opetussuunnitelman¹¹ yhteistyössä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystieteiden tehtävien hoitavien viranomaisten kanssa. Lasten eheän oppimisen polun turvaamiseksi on tärkeää, että muun varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstö saa mahdollisuuden tutustua ja osallistua esiopetuksen opetussuunnitelman laatimiseen ja kehittämiseen.

Esiopetuksessa lapsilla on perusopetuslain¹² turvaama oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta jokaisena esiopetuksen työpäivänä sekä heidän tarpeidensa mukaista oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukea¹³. Tämän oikeuden turvaamiseksi jokainen esiopetuksessa olevan lapsen kanssa työskentelevä noudattaa opetuksen järjestäjän vahvistamaa opetussuunnitelmaa ja muita toimintaa

⁵Lastensuojelulaki (417/2007) 12 § (610/2022) ja Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) 13 § (377/2022)

⁶Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) 6 §

⁷Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986) 5 a § (1329/2014)

⁸Perusopetuslaki 15 §

⁹Perusopetusasetus (852/1998) 9 §

¹⁰Perusopetuslaki 47 a § (1267/2013) ja YK:n yleissopimus lapsen oikeuksista 1989 (59/1991)

¹¹Perusopetuslaki 15 §

¹²Perusopetuslaki 30 §

¹³Perusopetuslaki 20 a § (1090/2024)

ohjaavia normeja. Myös lapsen oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukeen¹⁴ kuuluvaa lapsikohtainen tuen toteuttamista koskeva suunnitelma laaditaan luvun 5 mukaisesti.

Opetuksen järjestäjän tehtävänä on arvioida antamaansa esiopetusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Arvioinnin tarkoitus¹⁵ on esiopetuksen laadun kehittäminen ja lasten oppimisen edellytysten parantaminen. Paikallisen opetussuunnitelman ja sitä tarkentavan lukuvuosisuunnitelman toteutumisen seuranta ja arviointi on osa arviointitehtävää ja siihen perustuvaa kehittämistä. Opetuksen järjestäjän ja esiopetuksen yksiköiden tai toimipaikkojen tuottaman tiedon lisäksi esiopetuksen arvioinnissa voidaan hyödyntää kansallisten arviointien ja kehittämishankkeiden tuloksia. Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa edistää avointa ja rakentavaa itsearviointia.

Muutokset opetussuunnitelman perusteissa edellyttävät vastaavien muutosten tekemistä paikalliseen opetussuunnitelmaan ja viemistä käytäntöön. Opetuksen järjestäjä voi tarkistaa opetussuunnitelmaansa ja parantaa sen laatua ja toimivuutta myös paikallisista tarpeista lähtien ja kehittämistyön tuloksia hyödyntäen.

1.3. Paikallisen opetussuunnitelman laatiminen ja keskeiset ratkaisut

Paikallinen opetussuunnitelma ja sitä tarkentava lukuvuosisuunnitelma¹⁶ laaditaan opetuksen järjestäjän päättämällä tavalla tässä luvussa kuvattuja tavoitteita ja periaatteita noudattaen. Opetuksen järjestäjä voi päättää opetussuunnitelmaan sisältyvien päätösten delegoinnista esiopetuksen yksiköille tai toimipaikoille ja antaa siihen liittyvät ohjeet. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellään kunkin pääluvun lopussa, mitä paikallisessa opetussuunnitelmassa tulee kyseisen luvun osalta päättää ja kuvata.

Paikallista opetussuunnitelmaa valmisteltaessa opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa,

- millä kielillä annettavaa opetusta varten opetussuunnitelma laaditaan ja hyväksytään
- laaditaanko paikallinen opetussuunnitelma esiopetuksen yksiköiden tai toimipaikkojen yhteisenä, kokonaan tai osin yksikkö- tai toimipaikkakohtaisena, seudullisena tai käytetäänkö muuta ratkaisua
- millaista opetussuunnitelman rakennetta, asioiden käsittelyjärjestystä ja julkaisutapaa käytetään
- miten esiopetuksen henkilöstö, lapset ja huoltajat osallistuvat opetussuunnitelman laatimiseen, arviointiin ja kehittämiseen
- miten opetussuunnitelman laatimiseen liittyvä yhteistyö varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä muiden tarvittavien yhteistyökumppaneiden kanssa toteutetaan
- miten paikalliset erityispiirteet, esiopetuksen erilaiset järjestämisen tavat, kehittämisen tavoitteet sekä lapsia koskevat suunnitelmat otetaan opetussuunnitelmaa valmisteltaessa huomioon

- miten opetussuunnitelmasta ja sitä tarkentavasta lukuvuosisuunnitelmasta tiedotetaan huoltajille ja sidosryhmille

¹⁴Perusopetuslaki 4 a luku (1090/2024)

¹⁵Perusopetuslaki 21 § (1296/2013)

¹⁶Perusopetusasetus 9 §

- miten opetussuunnitelma laaditaan, miten sen toteutumista arvioidaan ja miten sitä kehitetään
- laaditaanko tasa-arvolain¹⁷ sekä yhdenvertaisuuslain¹⁸ mukaiset suunnitelmat osana opetussuunnitelmaa vai erillisinä.

Porin kristillisen Päiväkotiki Ankkurin paikallinen esiopetuksen opetussuunnitelma laaditaan suomenkielistä opetusta varten. Opetussuunnitelman rakenne ja asioiden käsittelyjärjestys ovat samat kuin valtakunnallisissa perusteissa. Paikallinen suunnitelma sisältää myös valtakunnalliset perusteet. Paikalliset tarkennukset löytyvät aina lukujen loppuista.

Esiopetussuunnitelma julkaistaan Päiväkotiki Ankkurin Peda.net -sivuilla ja on luettavissa myös Päiväkotiki Ankkurissa.

Porin Kristillisen koulun kannatusyhdistyksellä on opetuksen järjestäjänä vastuu paikallisen esiopetuksen opetussuunnitelman laadinnasta ja kehittämisestä. Esiopetussuunnitelman laatimisen apuna on toteutettu kristillisten päiväkotien ja koulujen valtakunnallisia tapaamisia, joissa on käyty läpi kristillisten koulujen ja päiväkotien yhteisiä linjauksia liittyen arvopohjaan.

Yhteistyö esiopetuksen ja koulun nivelvaiheessa on huomioitu ja siitä on sovittu yhteisiä käytäntöjä Porin kristillisen koulun alkuopetuksen kanssa. Erityisesti tuen järjestämistä ja nivelvaihetta lapsen siirtyessä esiopetuksesta perusopetukseen suunnitellaan yhdessä. Porin kaupungin varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja Satakunnan hyvinvointialueen asiantuntijoiden kanssa on sovittu esiopetussuunnitelman laadintaan liittyvistä yhteisistä linjauksista ja opetussuunnitelman rakenteesta.

Opetussuunnitelmaa laadittaessa otetaan huomioon paikalliset erityispiirteet, lasten tarpeet sekä esiopetusta koskevan arviointitiedon ja kehittämistyön tulokset. Päiväkodin ja kristillisen koulun johtokunta huolehtii yhteistyössä esiopetusta antavien yksiköiden kanssa siitä, että esiopetuksen henkilöstö sekä huoltajat voivat osallistua opetussuunnitelman laatimiseen ja kehittämiseen muun muassa arviointi- ja palautekyselyjen kautta. Myös lasten näkemyksiä kuullaan ja hyödynnetään kehittämisessä.

Paikallisen suunnitelman lisäksi esiopetusta antava yksikkö laatii varhaiskasvatussuunnitelmaan ja esiopetuksen opetussuunnitelmaan perustuvan vuosittaisen pedagogisen toiminta- ja lukuvuosisuunnitelman. Suunnitelmasta ja siinä päätetyistä keskeisistä asioista tiedotetaan huoltajia. Yksikön suunnitelmassa tarkennetaan, miten paikallista opetussuunnitelmaa kyseisen vuoden aikana toteutetaan. Suunnitelmasta käy ilmi oman päiväkodin toimintaympäristö, lähialue ja sen suomat erilaiset mahdollisuudet, porilainen omaleimaisuus ja kulttuuriset ominaispiirteet.

Paikallisessa esiopetussuunnitelmassa kerrotaan kristillisiin arvoihin läpäisyperiaatteella perustuvasta opetuksesta ja kasvatuksesta ja siitä, miten tämä käytännössä toteutetaan.

Huoltajan hakiessa lapselleen paikkaa Päiväkotiki Ankkurista huoltajien kanssa keskustellaan muun muassa esiopetuksen lähtökohdista ja tavoitteista, jotta huoltajilla olisi mahdollisimman selkeä kuva siitä, millaisia sisältöjä opetukseen sisältyy ja mihin toimintamme perustuu. Huoltajilla on mahdollisuus tutustua päiväkodin esiopetussuunnitelmaan hakiessaan lapselleen paikkaa Ankkurista.

¹⁷Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 5 a §

¹⁸Yhdenvertaisuuslaki 6§

Opetussuunnitelman laadinnassa on huomioitu myös muut paikalliset suunnitelmat kuten varhaiskasvatussuunnitelma, Porin Kristillisen koulun perusopetuksen opetussuunnitelma sekä kaupungin strategia ja hyvinvointisuunnitelma.

Paikallinen esiopetussuunnitelma on laadittu Opetushallituksen antamien esiopetusta koskevien määräysten ja asetusten pohjalta. Myös Porin kaupungin esiopetussuunnitelma on ollut työskentelyn kehyksenä. Esiopetussuunnitelma on laadittu yhteistyössä muiden Suomessa toimivien kristillisten koulujen ja päiväkotien kanssa. Kristillisten koulujen ja päiväkotien kasvatustyötä ohjaa Kristillisten koulujen ja päiväkotien liitto ry.

Esiopetusta koskeva osuus on sisällytetty Porin Kristillisen koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan.

Päiväkoti arvioi antamaansa esiopetusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistuu ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Esiopetus- sekä pedagogista toiminta- ja lukuvuosisuunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti asiakaskyselyjen sekä itsearvioinnin ja toiminnan kehittämisen näkökohdista. Toimintaa kehitetään kyselyistä saadun palautteen ja arvioinnin perusteella.

Tärkeinä arviointikeinoina ovat lasten huoltajien kanssa käytävät keskustelut syksyisin ja keväisin tai tarvittaessa useammin. Esiopetukseen haun aikana huoltajilta selvitetään omalta osaltaan esiopetukselle asettamat toiveet ja tavoitteet ja kevään aikana käydään palautekeskustelu siitä, kuinka ne ovat esikoulun toiminnassa toteutuneet. Yhdessä huoltajien kanssa voidaan tarvittaessa sopia esiopetusvuoden aikana opeteltavia rutiineja tai muita perheen arkeen liittyviä asioita, jotka tukevat lapsen kehitystä. Tavoitteet voivat liittyä esimerkiksi päiväkotirutiinien harjoitteluun, koulurutiineihin valmistautuen, nukkumaanmenoaikoihin, ruokailuun, perheen yhteiseen ajankäyttöön ynnä muihin kotona tapahtuviin toimintoihin. Yhteisten tavoitteiden toteutumista arvioidaan palautekeskustelussa lukuvuoden lopussa. Keväällä huoltajille jaetaan myös palautekysely koskien mm. päiväkotiarjen sujumista, sisältöjä ja tiedonkulkua, jossa huoltajat voivat arvioida päiväkodin toimintaa ja antaa palautetta kirjallisesti.

Päiväkodin henkilökunta käy palautteen yhdessä läpi ja kehittää sen avulla toimintaa edelleen.

Opetusta ja kasvatusta pyritään kehittämään opetussuunnitelmaan kirjattuja tavoitteita kohti huomioimalla eri tahojen antamia palautteita.